

УДК 657 (603)
0-17

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КРАКІВСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. КРАКІВ, ПОЛЬЩА
УНІВЕРСИТЕТ МАРІЇ КЮРІ-СКЛОДОВСЬКОЇ, м. ЛЮБЛІН, ПОЛЬЩА
МАЛТЕПЕ УНІВЕРСИТЕТ, м. СТАМБУЛ, ТУРЕЦЬКА РЕСПУБЛІКА
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ АКАДЕМІЇ НАУК АЗЕРБАЙДЖАНУ, м. БАКУ,
АЗЕРБАЙДЖАНСЬКА РЕСПУБЛІКА
ІЖЕВСЬКИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, м. ІЖЕВСЬК, РОСІЯ
ЄВРАЗІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. Л. ГУМІЛЬОВА,
м. АСТАНА, КАЗАХСТАН
ГОМЕЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. П.О. СУХОГО,
м. ГОМЕЛЬ, БІЛОРУСЬ
ВСЕУКРАЇНСЬКА ПРОФЕСІЙНА БУХГАЛТЕРСЬКА ГАЗЕТА
«ВСЕ ПРО БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК»
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. В. ГЕТЬМАНА
ХАРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ І МЕНЕДЖМЕНТУ
ДЕРЖАВНА ФІНАНСОВА ІНСПЕКЦІЯ У ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ,
ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ЗОВНІШНІХ ЗНОСІН ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

ОБЛІК, КОНТРОЛЬ І АНАЛІЗ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Матеріали ІХ Міжнародної
науково-практичної конференції

18-19 квітня 2012 р.
м. Черкаси

КОНТРОЛЬНИЙ
ЕКЗЕМПЛЯР

Том II ЧИТАЛЬНИЙ
ЗАЛ

Черкаси

2012

на певній території, де виробничі сили та організаційно-економічні відносини знаходяться в упорядкованому взаємозв'язку з метою здійснення господарської діяльності.

Побудова дієвого економічного механізму соціального розвитку в Україні має ґрунтуватися на принципі цілісності. Історія нашої економіки пропонує величезний набір форм і методів для реалізації кожного компонента господарської системи. Вона також дає багаточисний матеріал для аналізу їх взаємозв'язків і сполучуваності. Для життєстійкості і розвитку господарських систем надзвичайно важливо, що інституціональна основа економічного механізму залишає великий простір для вибору форм реалізації властивих йому економічних і соціальних відносин.

ЛІТЕРАТУРА

1. Абалкин Л.И. Хозяйственный механизм общественных формаций / Л.И. Абалкин. – М.: Мысль.
2. Андриенко В.Е. Экономический механизм и активизация человеческого фактора / В.Е. Андриенко, В.Н. Шамота, А.С. Шныпко – Киев: Наук, думка, 1990. – С. 7.
3. Анри Кульман. Экономические механизмы / пер с фр. общ. ред. Н.И. Хрустальной. – М.: А/О Издательская группа «Прогресс» «Универс», 1993. – С. 16.

УДК 251.145

АНАЛІЗ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ РЕГІОНУ

Чепурда Л.М., к.е.н., доцент

Черкаський державний технологічний університет

Важливим чинником економічного зростання суспільства є торгівля, яка відіграє значну роль у реалізації соціальної політики, забезпеченні ринкової орієнтації національної економіки, формуванні конкурентного середовища. Послуги торгівлі включають оптову та роздрібну торгівлю та окремо ресторанне господарство.

Розвиток роздрібно-товарообігу потребує наявності і раціонального використання певного обсягу обігового капіталу торговельних підприємств, якого виявилось надто мало, щоб забезпечити повне освоєння нововведених об'єктів і зберегти фінансову стійкість кооперативних організацій і підприємств. Кризовий стан економіки України, громіздка матеріально-технічна база і недостатність власних обігових коштів призвели до того, що

споживча кооперація України за порівняно короткий термін опинилася у важкому фінансовому стані. Це проявилось у щорічному зменшенні обсягів діяльності, неефективному використанні виробничих потужностей, зростанні витратомісткості і збитковості діяльності.

Проте вже протягом 2004-2008 років тенденція дещо змінилася, хоча кризові явища продовжують проявлятися. В Черкаському регіоні у 2008 р. оборот роздрібної торгівлі становив 15171,4 млн. грн., що більше на 4414,4 млн. грн від попереднього року та на 11095,6 млн. грн. (272,2% – порівняно з 2004 роком. Як свідчать дані таблиці 1, протягом 2004-2008 років загальний обсяг роздрібного товарообігу Черкаської області збільшувався, збільшився і оборот роздрібної торгівлі на 7721,2 млн. грн. (або на 295,3%) та ресторанного господарства – на 208,9 млн. грн. (307,2%). Розвиток роздрібного товарообігу протягом досліджуваного періоду відбувався за рахунок нарощування обсягів продажу, і, насамперед, – за рахунок зростання цін.

Таблиця 1

**Оборот роздрібної торгівлі та ресторанного господарства
в Черкаському регіоні, млн. грн.***

Показники	2004	2005	2006	2007	2008	2008 до 2004	
						Відхилення	Темп зміни, %
Загальний обсяг товарообігу	6758,7	5937,9	7793,1	10757	15171,4	8412,7	124,5
Оборот роздрібної торгівлі	2614,9	4021,9	5286,2	7370,1	10336,1	7721,2	295,3
Оборот ресторанного господарства	68	164,1	171,3	213,5	276,9	208,9	307,2
Роздрібний товарооборот підприємств	1392,9	1751,9	2335,6	3173,4	4558,4	3165,5	227,3

Роздрібний товарооборот підприємств області становив у 2008 році 4558,4 млн. грн., що на 3165,5 млн. грн., або на 227,3% більше, ніж у 2004 році. У міських поселення у 2004 році обсяг товарообороту склав 1188 млн. грн., у 2008 році – 3918 млн. грн.; за досліджуваний період (2004-2008 рр.) у сільській місцевості також прослідковується збільшення обсяг товарообороту на 435 млн. грн. або 212,2%. Для більшої ілюстративності динаміки основних показників розвитку торгівлі представлено структуру обороту роздрібної торгівлі та ресторанного господарства у вигляді рисунка 1.

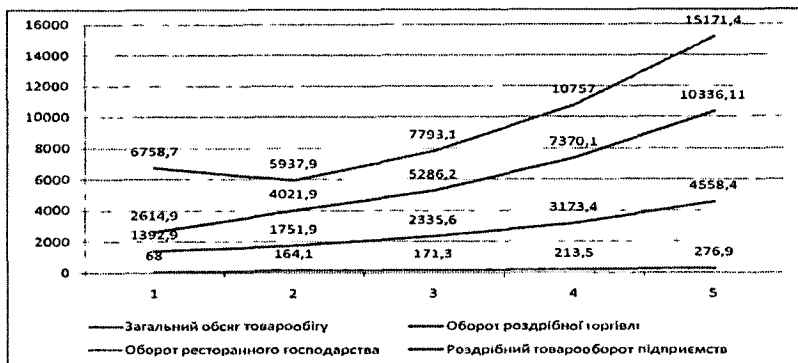

Рис. 1. Структура обороту роздрібної торгівлі та ресторанного господарства

У 2008 році на одну особу припадало 3480 грн. роздрібно товарообороту, цей показник значно збільшився порівняння з попередніми роками. Так, у 2007 р. він становив 2401 грн., 2006 р. – 1750 грн., 2005 р. – 1298 грн., 2004 р. – 1021 грн.

Обсяг товарообороту підприємств на одну особу населення Черкаського регіону непродовольчих товарів значно перевищує обсяг продовольчих товарів. Упродовж 2004-2008 рр. відбулося збільшення фізичних обсягів роздрібно товарообороту підприємств. У 2004 році фізичний обсяг товарообороту продовольчих товарів становив 39,5% рівня 1990 р., непродовольчих – 76,8%. З поліпшенням економічної ситуації намітилась тенденція до збільшення фізичного обсягу товарообороту. Так, у 2007 році становив відповідно 55,1% і 140,8%.

Відбувається скорочення мережі підприємств ресторанного бізнесу, що пояснюється посиленням конкуренції з боку підприємців – фізичних осіб, а також витісненням з ринку малих і середніх магазинів великими спеціалізованими торговельними комплексами (супер-, гіпермеркети тощо), особливо у людних містах. Серед позитивних моментів такого процесу можна назвати підвищення якості послуг, зниження торговельної надбавки за рахунок великого товарообороту, запровадження нових методів обслуговування (замовлення товарів через Інтернет та ін.); серед негативних – скорочення забезпеченості населення торговельними площами та місцями в підприємства ресторанного господарства, погіршення територіальної доступності об'єктів торгівлі. Так, у 2004 році на 10 тис. населення припадало 16 одиниць об'єктів роздрібної торгівлі, в 2008 році – 15 одиниць. Також зменшилась кількість об'єктів ресторанного господарства, як у міських поселеннях, так і у сільській місцевості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Данилишин Б.М. Сфера та ринок послуг у контексті соціальної модифікації суспільства: Монографія. / [Данилишин Б.М., Куценко В.І., Остафійчук Я.В.] – К.: ЗАТ «Нічлива», 2005 – 328 с.

2. Соціально-економічне становище Черкаської області за січень-вересень 2008 року (повідомлення Головного управління статистики у Черкаській області) № 02/1-48/4838 від 29.10.2009 р.
3. Статистичний щорічник Черкаської області за 2006 рік – К: Черкаське управління статистики, Черкаси – 2007 рік. – 684 с.
4. www.stat.cherkassy.ua – офіційний сайт Головного управління статистики у Черкаській області
5. www.ukrstat.gov.ua – офіційний сайт Державного комітету статистики України

УДК 325.125

РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Білоус С.П., *аспірант*

Черкаський державний технологічний університет

Активізація малого підприємництва на регіональному рівні багато в чому сприяє досягненню визначеної мети економічної політики держави, що здійснюється в кожному регіоні. При цьому в ній повинні знайти відображення особливості територіально-виробничої організації господарської діяльності конкретного регіону на всіх рівнях економічних і владних відносин, що впливають на територіальний розвиток.

Територіальний поділ праці – це форма розвитку суспільного виробництва, що являє собою єдність продуктивних сил і виробничих відносин. Цю єдність можна також розглядати як систему взаємозв'язків між промисловими, сільськогосподарськими, торговими та іншими підприємствами і організаціями, що функціонують у межах адміністративних територій. Громадський територіальний поділ праці закріплює певні галузі за окремими районами, утворює виробничі і збутові зони, обумовлює спеціалізації країн і регіонів. В результаті особливого поєднання галузей і утворення специфічних зв'язків формується система територіальних пропорцій, яка представляє собою регіональну економічну структуру.

Розробка концепції регіонального розвитку малого підприємництва і втілення в життя її цільових установок ґрунтується на довгостроковому закріпленні за регіоном системи функцій, повноважень і відповідальності, що передбачає їх чіткий розподіл між усіма рівнями органів державного управління. Це стосується розмежування об'єктів державної власності на державному, регіональному і муніципальному рівні, а також сфер фінансування, податкових та інших надходжень у державний, регіональний і місцеві бюджети. Крім цього вкрай важливо постійно враховувати специфічні умови й особливості регіонів з тим, щоб вибрати адекватні